

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

Klub poslanika „Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore“
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.me

PRIMLJENO:	21. VI 20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-11	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Ivanu Brajoviću

Podgorica, 21.06.2018.

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Kluba poslanika Socijaldemokrata i Liberalne partija Crne Gore, pitanje na Devetoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja 27.06.2018 godine, postavicu pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću.

S poštovanjem,

Predsjednik kluba poslanika
Socijaldemokrata i Liberalna partije Crne Gore

Mićo Orlandić

Klub poslanika „Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore“
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.me

Klub poslanika „Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore“
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.me

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje, na Devetoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2018, predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Što Vlada Crne Gore preduzima i što će preduzimati da se na održiv način valorizuju potencijali Skadarskog jezera na osnovu ubrzanog ekonomskog razvoja stavljajući u funkciju ovaj ogroman ekonomski, kulturni, turistički, ekološki i poljoprivredni resurs Crne Gore?

OBRAZLOŽENJE:

Skadarsko jezero predstavlja ogroman prirodni ekonomski resurs Crne Gore, kojem se decenijama unazad nije posvećivala odgovarajuća pažnja u funkciji održivog ekonomskog razvoja i valorizacije ukupnih potencijala sa kojim ono raspolaže.

Mnogobrojno kulturno istorijsko nasleđe Skadarnog jezera, pored manastira čine broja ostrva, broji arheološki lokaliteti, utvđenja, sakralni spomenici što sa razuđenom obalom čini Skadarsko jezero jedinstvenim prostorom u Evropi. Takođe, veliki broj ribarskih naselja, sa preko 30 ribolovnih oka, čuveni čunovi i lađe i jedinstvena flora i fauna zavređuju da se Vlada Crne Gore značajnije uključi u valorizaciju ovog izuzetnog resursa koji je odvajkada održavao i hranio Crnu Goru.

O kakvim se potencijalu radi, dovoljno je istaći da se na njemu nalazi faktički Sveta gora Crne Gore, sa brojnim vjerskim objektima a posebno sa manastirima Kom, Vranjina, Starčevo, Beška, Moračnik i da na ostrvu Tophala imamo ostatke crkve iz 12 vijeka, koji sa ostacima Manastira Prečista Krajnjska čine zaokruženi dio kulturno-istorijskog nasleđa

Klub poslanika „Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore“
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.me

Klub poslanika „Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore“
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.me

Crne Gore, gdje su stolovali brojni umni ljudi i u kojima su pisane značajne knjige između ostalog i Gorički zbornik Jelene Balšić.

Područje Skadarskog jezera ima istorijski i duhovni kontinuitet crnogorske državnosti, želim istaći da je Prečista krajnjska, mjesto gdje je stolovao dukljanski Kralj Vladimir, što sa manastrom Kom koji je mauzolej dinastije Crnojevića i Žabljakom gdje je jedno vrijeme i bila Prijestonica crnogorske države zaokružuje kako istorijsku tako i duhovnu vertikalnu trajanja crnogorske države i njene borbe za slobodu, duhovnu i kulturnu posebnost. Ako tome dodamo da je na Obodu iznad Rijeke Crnojevića osnovana prva šamparija 1494. godine, u kojoj su štampane prve knjige u ovom djelu Evrope, prije svega „Oktoih“ onda cijenim zaista da Vlada Crne Gore treba da se na adekvatan i odgovarajući način posveti Skadarskom jezeru i svim njegovim vrijednostima i bogatstvima, koji po mom mišljenju, treba staviti na odgovarajući i održiv način u funkciji razvoja.

Logično se postavlja pitanje da li je današnja Crna Gora toliko siromašna da ne može obnoviti Prijestonicu Crnojevića - Žabljak Crnojevića ili Prečistu krajnjsku Prijestonicu kralja Vladimira?

O bogatstvu flore i faune Skadarskog jezera pričaćemo neki drugi put ali želim da naglasim da se produbljavanjem rijeke Bojane i spuštanjem nivoa jezera na njegov prirodni nivo u bazenu Skadarskog jezera na našoj i Albanskoj strani otkriva preko 44.000 ha najplodnije zemlje za razvoj poljoprivrede.

Takođe, smatram da Vlada trebala da što prije priđe izradi prostorno planske dokumentacije sa posebnim osvrtom na razvoj infrastrukture i obnove ribarskih naselja i stvori uslove za razvoj ruralnog područja, prije svega na području Barske opštine jer ćemo vrlo brzo biti u prilici da faktički pola Barske opštine ne bude naseljeno i postane prašuma.

Molim Vas da mi odgovor dostave i u pisanoj formi.

Poslanik

Mićo Orlandić

Klub poslanika „Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore“
Kancelarija br. 13, Telefon: +382 (0) 20 404 515
e mail: klubposlanikasdilpcg@skupstina.me

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO: 16. 7.	20 18 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-61-1/18-11/2	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01 - 2832

Podgorica, 12. jul 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 27. juna 2018. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

S uvažavanjem,

Duško Marković

Duško Marković

Klub poslanika Socijaldemokrate Crne Gore i Liberalna partija Crne Gore

Miće Orlandić

POSLANIČKO PITANJE

Što Vlada Crne Gore preduzima i što će preduzimati da se na održiv način valorizuju potencijali Skadarskog jezera na osnovu ubrzanog ekonomskog razvoja stavljajući u funkciju ovaj ogroman ekonomski, kulturni, turistički, ekološki i poljoprivredni resurs Crne Gore?

Obrazloženje

Skadarsko jezero predstavlja ogroman prirodni ekonomski resurs Crne Gore, kojem se decenijama unazad nije posvećivala odgovarajuća pažnja u funkciji razvoja i valorizacije ukupnih potencijala sa kojim ono raspolaže.

Mnogobrojno kulturno istorijsko nasleđe Skadarskog jezera, pored manastira čine broja ostrva, broji arheološki lokaliteti, utvrđenja, sakralni spomenici što sa razuđenom obalom čiji Skadarsko jezero jedinstvenim prostorom u Evropi. Takođe, veliki broj ribarskih naselja, sa preko 30 ribolovnih oka, čuveni čunovi i lađe i jedinstvena flora i fauna zavređuju da se Vlada Crne Gore značajnije uključi u valorizaciju ovog izuzetnog resursa koji je odvajkada održavao i hranio Crnu Goru.

O kakvim se potencijalima radi, dovoljno je istaći da se na njemu nalazi faktički Sveta gora Crne Gore, sa brojnim vjerskim objektima a posebno sa manastirima Kom, Vranjina, Starčevo, Beška, Moračnik i da na ostrvu Tophala imamo ostatke crkve iz 12 vijeka, koji sa ostacima Manastira Prečista Krajnska čine zaokruženi dio kulturno-istorijskog nasleđa Crne Gore, gdje su stolovali brojni umni ljudi i u kojima su pisane značajne knjige između ostalog i Gorički zbornik Jelene Balšić.

Područje Skadarskog jezera ima istorijski i duhovni kontinuitet crnogorske državnosti, i želim istaći da je Prečista krajnska, mjesto gdje je stolovao dukljanski kralj Vladimir, što sa manastirima Kom koji je mauzolej dinastije Crnojevića i Žabljakom gdje je jedno vrijeme i bila Prijestonica crnogorske države zaokružuje kako istorijsko tako i duhovnu vertikalnu trajanja crnogorske države i njene borbe za slobodu, duhovnu i kulturnu posebnost. Ako tome dodamo da je na Obodu iznad Rijeke Crnojevića osnovana prva štamparija 1494. godine, u kojoj su štampane prve knjige u ovom dijelu Evrope, prije svega „Oktoih“ onda cijeni zaista da Vlada Crne Gore treba da se na adekvatan i odgovarajući način posveti Skadarskom jezeru i svim njegovim vrijednostima i bogatstvima, koji po mom mišljenju, treba staviti na odgovarajući i održiv način u funkciji razvoja.

Logično se postavlja pitanje da li je današnja Crna Gora toliko siromašna da ne može obnoviti Prijestonicu Crnojevića – Žabljak ili Prečistu krajnsku Prijestonicu kralja Vladimira Vojisavljevića?

O bogatstvu flore i faune Skadarskog jezera pričaćemo neki drugi put ali želim da naglasim da se produblivanjem rijeke Bojane i spuštanjem nivoa jezera na njegov prirodni nivo u bazenu Skadarskog jezera na našoj i Albanskoj strani otkriva preko 44.000 ha najplodnije zemlje za razvoj poljoprivrede.

Takođe, smatram da Vlada treba da što prije priđe izradi prostorno planske dokumentacije sa posebnim osvrtom na razvoj infrastrukture i obnove ribarskih naselja i stvori uslove za razvoj ruralnog područja, prije svega na području Barske opštine jer ćemo vrlo brzo biti u prilici da faktički pola Barske opštine ne bude naseljeno i postane prašuma.

Molim vas da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

ODGOVOR PREDSJEDNIKA VLADE

Uvaženi poslanice Orlandiću,

Skadarsko jezero je 1983. godine proglašeno nacionalnim parkom, potom 1995. godine močvarnim područjem od međunarodnog značaja, a 1989. godine prepoznato je i kao značajno zaštićeno područje za ptice. Ovi podaci jasno ukazuju da basen Skadarskog jezera predstavlja područje sa ogromnim ekološkim resursima, ali i potencijalom za socio-ekonomski razvoj ne samo lokalne zajednice već i države.

Kako bi se ovaj potencijal iskoristio na održiv način, neophodno je prije svega obezbijediti adekvatnu prostorno-plansku dokumentaciju o kojoj ste govorili. Plan generalne regulacije obuhvatiće područje Nacionalnog parka *Skadarsko jezero*, i razmotriti prostornu organizaciju čitavog lokaliteta kroz najbolje modele budućeg razvoja. Nova zakonska procedura podrazumjeva i prethodno učešće javnosti, što je novina u oblasti planiranja prostora, a kroz koju bi se prije svega stručnjaci bliže upoznali sa konceptom rješenja, i na taj način značajnije uticali na finalno plansko rješenje.

Do donošenja Plana generalne regulacije u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, na snazi je Plan posebne namjene za Skadarsko jezero iz 2001. godine, na osnovu kojeg su u prethodnom periodu usvojene i četiri državne studije lokacije: *Vranjina sa Lesendrom* na teritoriji Glavnog grada Podgorica; *Mahailovići i Žabljak Crnojevića* na teritoriji Prijestonice Cetinje; i *Virpazar* na teritoriji opštine Bar.

Postojeća detaljna planska dokumentacija i sada predstavlja kredibilnu osnovu za održivi razvoj Skadarskog jezera, na kojem insistirate, uz poseban akcenat na pitanja zaštite životne sredine, ali i kulturno-istorijskog nasljeđa, čime je ovaj prostor reprezentativan. Osim toga, Skadarsko jezero je, kao značajna pejzažna cjelina, dragocjeno ne samo za Crnu Goru, nego i za susjednu Republiku Albaniju, a takođe predstavlja i dio globalnog kulturnog i naučnog nasljeđa.

Nacionalni park Skadarsko jezero predstavlja jedinstven primjer prirodnih i kulturnih vrijednosti na jednom prostoru. Posebnost i potencijal njegovog basena, pored prirodne prepoznatljivosti, čine različiti slojevi nepokretne kulturno-istorijske baštine, koju moramo štiti bez obzira čija je svojina. Dakle, i Država, i vlasnici-držaoci dužni su da kulturna dobra čuvaju, održavaju i da sprovode propisane mjere zaštite.

Uvažavajući značaj zaštite i očuvanja nasljeđa, Vlada donosi godišnji Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kojim se finansiraju i sufinansiraju aktivnosti i projekti iz oblasti kulturne baštine, među kojima su i projekti za kulturna dobra koja pripadaju basenu Skadarskog jezera. I ove godine izdvojena su sredstva za nastavak arheoloških i konzervatorskih istraživanja na kulturnom dobru Žabljak Crnojevića.

Ukazujem da smo u proteklom periodu, u okviru višegodišnjeg projekta Putevi kontinuiteta, finansijski podržali arheološke kampanje na Prečistoj Krajinskoj, Žabljaku Crnojevića, Obodu Crnojevića, i lokalitetima Oblun i Samobor u iznosu od preko 100.000 €. Rezultati istraživanja već sada predstavljaju osnovu za dalje istraživačko djelovanje u pravcu valorizacije ovog prostora.

Svjesni činjenice o značaju i potrebi definisanja buduće namjene, u kontinuitetu kulturna dobra prezentujemo zainteresovanim investitorima, čime se otvara novi prostor za njihovo održivo korišćenje. U okviru toga izrađena je publikacija „Potencijali kulturne baštine Crne Gore - ekonomska valorizacija“, u okviru koje su prezentovana i kulturna dobra basena Skadarskog jezera, koja mogu biti predmet valorizacije (Lesendro, Utvrđenje Besac, Utvrđenje Grmožur, Vladičina Kula na Karuču i Žabljak Crnojevića).

Veoma značajno je pomenuti i utvrđenje Besac u Virpazaru, koje je obnovljeno kroz donaciju iz fondova Svjetske banke, IPA Adriatic Programa i sredstava Vlade u ukupnom iznosu od preko 800.000€. Njegova namjena biće u skladu sa potrebama lokalne zajednice, i održivog korišćenja i razvoja kulturnog turizma.

Uvaženi poslanici,

Opredijeljeni smo da se bogato kulturno nasljeđe Crne Gore iskoristi kao resurs za ekonomski razvoj i unapređenje imidža zemlje, kako u smislu turističke valorizacije, tako i u smislu razvoja domaće kreativne industrije. Pokrenut je projekat „Ekonomska i reputaciona valorizacija kulturnog nasljeđa Crne Gore“, a preliminarni rezultati pokazuju da lokaliteti Skadarskog jezera daju značajne mogućnosti za održivo korišćenje.

Imajući u vidu turistička kretanja i učešće ove privredne grane u bruto domaćem proizvodu, u toku je i izrada Strategije razvoja kulturnog turizma Crne Gore do 2023. godine. Cilj je da se u periodu pred nama poseban akcenat da projektima koji su usmjereni na turističku valorizaciju

kulturnih dobara, doprinoseći istovremeno njihovoj zaštiti, ali i unapređenju ponude i definisanju jedinstvenog kulturno-turističkog proizvoda.

Uvjeravam Vas da će Vlada još snažnije djelovati na planu očuvanja i valorizacije nasljeđa, kako iz sopstvenih sredstava, tako i kroz korišćenje dostupnih fondova. I ne samo to – naše opredjeljenje je partnerski odnos sa zainteresovanim investitorima, koji pored vizija ekonomske valorizacije, razumiju i naše državne i identitetske potrebe i potrebu njihove zaštite i očuvanja.

Osim navedenog, nesumnjiv je ekonomski potencijal Skadarskog jezera sa aspekta poljoprivrede, odnosno povezivanja poljoprivredne proizvodnje i turističke ponude, o čemu ste takođe govorili.

U skladu sa kretanjima u svijetu gdje posljednjih godina najveće stope rasta bilježi turizam povezan sa prirodom, evidentan je rast broja posjetilaca u Nacionalnom parku Skadarsko jezero. Prema posljednjem istraživanju Nacionalne turističke organizacije o trendovima u turizmu, preko jedne trećine svih turista koji dolaze u Crnu Goru motivisani su prirodnim ljepotama, kulturnim znamenitostima i aktivnim odmorom. Potvrdu sve većeg interesovanja za ovaj lokalitet najbolje pokazuje broj prodatih ulaznica koji je do sredine ovog mjeseca bio 59% veći nego u istom periodu prošle godine.

Dakle, poštovani poslaniče Orlandiću,

Želim da saopštim da je odgovoran odnos prema vrijednostima našeg državnog identiteta uslov kulturnog, demokratskog i ekonomskog razvoja našeg društva. I da će njegovanje tekovina koje su neraskidivo vezane za državni kontinuitet Crne Gore, na koje ste poučno i detaljno ukazali u vašem obrazloženju, biti naš prioritet. Zbog toga sam apsolutno posvećen zaštiti i očuvanju naslijeđenih kulturno-istorijskih vrijednosti, a ujedno i objekata koje ste naveli.

Kulturna baština, osim obilježja nacionalne identifikacije, posjeduje i ekonomski potencijal, i predstavlja dugoročni resurs razvojnih politika. Skadarskom jezeru i njegovom raskošnom i raznolikom potencijalu pripada posebno mjesto, i Vlada će u narednom periodu, kroz podsticajne mjere koje sprovodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma, nastaviti još snažnije da podržava razvoj novih turističkih proizvoda, a time i ukupno obogaćivanje turističke ponude i promociju ovog podneblja kao kvalitetne turističke destinacije.

Hvala vam.